

Ingvar Hedlund samtalar med arkitekten Sune Malmquist:

Sune Malmquist

- Jag är jätkligt nöjd!

Låt oss presentera arkitekten bakom de här stora tegelhusen på båda sidor av Swedenborgsgatan på Södermalm i Stockholm.

Stjärnarkitekten Sune Malmquist, född 1932, minns i detalj hur jobbet med projektet genomfördes.

Sune, 80 år när jag pratar med honom nu i mars 2013, är en så kallad doldis för allmänheten, men i arkitektkretsar är han stor.

Listan över hans olika uppdrag kan göra lång, mycket lång. Några urval: Gallerian vid Hamngatan i Stockholm, Hotel Sergel Plaza, kvarteret Oxkärren vid Oxtorgsgatan, Tranebergs strand, Alviks torg, ansvarig för renoveringen av Münchenbryggeriet, Mariahissen, Centralbadet.

Med mera, med mera.

Sune, det var värst vad du har hunnit med!

- Ja, men jag har ju jobbat länge också som arkitekt. Redan som tolvåring bestämde jag mig för det här yrket. Jag gillade tredimensionella strukturer. Först tänkte jag faktiskt bli skeppsbyggare. Sedan blev det tydligen något annat.

Och så småningom blev det tegelkolosserna på Swedenborgsgatan i kvarteret Dykärret. Det här har du lyckats rätt ok med, tycker jag. För att inte säga mycket ok.

- Tack! Det är verkligen inte ofta arkitekter får återkoppling från de boende när det gäller hus vi har ritat. Projektet Dykärret var ju på allmännyttiga Familjebostäders uppdrag. Jag kommer ihåg att det var väldigt mycket med byggregler och sånt. Och Stadsbyggnadskontoret ville ha ett ord med i laget. De ansvariga på Familjebostäder var väldigt pragmatiska, de ville inte ha några dyra extravaganser. Men jag ville att det skulle vara urbant, trevligt och vackert, och dessutom passa in i den känsliga miljön med kulturhusen öster om Swedenborgsgatan.

Så hur gjorde du då?

- På den tiden var den rådande trenden inom arkitekturen modernismen, allt skulle vara avskalat. Jag tyckte det var bullshit. Jag ansåg att de här husen på Swedenborgsgatan skulle vara mer levande, med mönster i tegelfasaderna, till exempel. Jag fick min vilja igenom. Du ser ju nu att dessa mönster finns. Den massiva fasaden bryts av vissa detaljer med annan färg på teglet.

Men det gillade inte Familjebostäder?

- Nej, inte från början. De trodde det skulle bli för dyrt. Men kostnaden blev mindre än vad de trodde och resultatet blev självklart bättre.

Hur skulle du beskriva den stil som dessa byggnader representerar?

- Postmodernismen. Jag ifrågasätter ju starkt det som kallas modernismen. Jag vill ha mer levande byggnader, anpassade till Stockholms innerstad.

Fler exempel på Swedenborgsgatan?

- Ja, till exempel ritade vi så att tvåorna, i stället för att ha fönster åt ett enda håll, fick ett smalt sidofönster i 45 graders vinkel så att de boende kunde kika ut längs med Swedenborgsgatan. På Stadsbyggnadskontoret var man kritisk, men det gick ju det också som du ser.

Det var bra tänkt av dig!

- Tack!

Du var ju också, förstås, ansvarig för planlösningarna i lägenheterna.

- Ja, där var det yteffektivitet som gällde rätt mycket. Jag tänkte också på barnfamiljerna i de större lägenheterna. Det pratades mycket på den tiden om öppna planlösningar. Men då blir det ju ingen planlösning alls, faktiskt. Jag tänkte annorlunda. De större lägenheterna skulle ha rum så att det gick att stänga om sig, privata zoner. Viktigt för barnfamiljer, tror jag.

Varför blev det just tegelfasader?

- Alla byggmästare gillar tegel. Det är starkt, stabilt och kräver inte så mycket underhåll. Ibland kan tegelfasader ge ett väl massivt intryck. Det var därför jag ritade in de här mönstren för att få det mer levande.

Vi har en medlem här i huset i dag som bor på plan ett. Och hon är lite sur över att hon inte har balkong när vi andra har balkong. Det är ditt fel, Sune!

- Oj! Men trösta henne med att risken för inbrott är mycket mindre om man inte har balkong så långt ner. Många tjuvar tar ju sig in via balkongen om de kommer åt. Det är väldigt sällsynt med balkongen i bottenplanet i Stockholm.

Är du nöjd med ditt verk här på Swedenborgsgatan?

- Jag är jätligt nöjd!